

**Stanowisko
Zgromadzenia Ogólnego
Śląskiego Związku Gmin i Powiatów
z dnia 23 maja 2025 r.**

w sprawie: sytuacji szpitali powiatowych w kontekście zapowiadanej reformy systemu ochrony zdrowia

Zgromadzenie Ogólne Śląskiego Związku Gmin i Powiatów zrzeszającego aktualnie 164 jednostki samorządu lokalnego, w tym wszystkie 19 miast na prawach powiatu oraz 15 powiatów ziemskich (spośród 17 powiatów) z terenu woj. śląskiego apeluje do Ministra Zdrowia o podjęcie zdecydowanych, pilnych działań reformujących system ochrony zdrowia, zwłaszcza funkcjonowanie szpitali powiatowych.

Sytuacja w sektorze ochrony zdrowia, szczególnie na odcinku działalności szpitali powiatowych od lat wymaga pilnych zmian w zakresie finansowania tych podmiotów, których podstawowym zadaniem jest udzielanie świadczeń zdrowotnych w stanach zagrożenia życia i zdrowia mieszkańców miast, gmin i powiatów. Samorządy – z pełną powagą i odpowiedzialnością realizujące to istotne zadanie zapewnienia ochrony życia i zdrowia mieszkańców – znajdują się obecnie w sytuacji uniemożliwiającej należyte wypełnianie tego obowiązku. Szpitale powiatowe przeżywają od miesięcy potężny kryzys finansowy i związane z tym kryzysy: kadrowy i organizacyjny. Oczekiwane od lat niezbędne, pilne zmiany i wdrożenie mechanizmów restrukturyzacyjnych są obecnie krytycznie naglące, by mieszkańcy mogli czuć, że system ochrony zdrowia realnie jest zdolny pełnić swoją rolę.

Ten agonálny stan, powodujący że przyszłość szpitali powiatowych waży się z miesiąca na miesiąc pogarsza dodatkowo zmiana pokoleniowa kadr medycznych i sytuacja finansowa samorządów, które dłużej nie są w stanie zasilać kapitałowo jednostek ochrony zdrowia. Zapowiadana przez rządzących restrukturyzacja podmiotów medycznych została kolejny raz odsunięta w czasie, a jej założenia wciąż nie zostały uchwalone i skonkretyzowane. Zauważalny jest natomiast istotny wzrost zobowiązań szpitali w stosunku do lat ubiegłych. Co więcej od 1 lipca 2025 r. czeka nas kolejny wzrost wynagrodzeń dla pracowników wykonujących swoje obowiązki w szpitalach, a nieznanym jest poziom finansowania poszczególnych jednostek i przyznanych na ten cel środków przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Sytuacja ta ulega pogorszeniu z miesiąca na miesiąc i powoduje zawieszanie i zamykanie kolejnych - potrzebnych pacjentom - oddziałów szpitalnych.

Wobec powyższego istotne jest, aby założenia reformy szpitali zostały jak najszybciej zakomunikowane, następnie wprowadzone i aby dotyczyły one wszystkich podmiotów działających jako szpitale, których właścicielem lub organem założycielskim jest w 100% samorząd terytorialny - niezależnie od formy organizacyjnej, tj. samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej lub spółka prawa handlowego, jak również, aby wszystkie podmioty zostały potraktowane w sposób równy wobec tworzonych, nowych ram prawnych.

Jako Śląski Związek Gmin i Powiatów, reprezentujący samorządy województwa śląskiego, wnioskujemy o jak najszybsze procedowanie zmian dotyczących restrukturyzacji szpitali, dla których samorządy są organami tworzącymi SPZOZ-y lub organami właścicielskimi szpitali prowadzonych w formie spółki poprzez uwzględnienie:

- 1) szpitali funkcjonujących jako spółki prawa handlowego (których właścicielem są gminy lub powiaty) w projektach przygotowywanych zmian ustawy restrukturyzacji podmiotów medycznych, podobnie jak samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej,
- 2) wprowadzenia przepisów umożliwiających konsolidację szpitali funkcjonujących jako spółki prawa handlowego, których właścicielami są gminy lub powiaty z samodzielnymi publicznymi zakładami opieki zdrowotnej,
- 3) możliwości uzyskania przez szpitale działające w formie spółek prawa handlowego – w tym również w toku postępowań restrukturyzacyjnych – pomocy finansowej projektowanej jako kredyty lub pożyczki z Banku Gospodarstwa Krajowego wraz z możliwością umorzenia rat,
- 4) zmian wprowadzających maksymalne progi wynagrodzeń dla lekarzy i pielęgniarek i innych pracowników medycznych zatrudnianych zarówno na umowach cywilnoprawnych / kontraktach jak i na umowach o pracę w podmiotach / szpitalach finansowanych ze środków publicznych (tj. w ramach umów z NFZ),
- 5) wprowadzenia sprawiedliwych zasad dotyczących naliczania odsetek i wzajemnych rozliczeń pomiędzy szpitalami a podmiotami Skarbu Państwa lub podmiotami publicznymi,
- 6) dokonania rzetelnej i adekwatnej do realiów gospodarczych, wyceny świadczeń medycznych finansowanych przez NFZ w szpitalach powiatowych,
- 7) zapewnienia spójnych i jednolitych regulacji w zakresie stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych zarówno dla placówek publicznych, jak i prywatnych,
- 8) możliwości łączenia się zgodnie z zasadami Kodeksu spółek handlowych i równego traktowania wszystkich świadczeniodawców - szpitali, których właścicielami są podmioty publiczne i prywatne,
- 9) umożliwienie podmiotom leczniczym odzyskiwania podatku VAT w związku ze świadczonymi przez nie usługami. Obecnie większość usług świadczonych przez podmioty lecznicze jest zwolnionych z podatku VAT, co uniemożliwia rozliczanie podatku VAT w ramach ponoszonych kosztów.

Popieramy potrzebę wprowadzenia zmian w systemie ochrony zdrowia, w szczególności przeprowadzenia restrukturyzacji umożliwiającej dalsze prowadzenie podmiotów medycznych jako jednostek samofinansujących się, a nie podmiotów medycznych finansujących system opieki zdrowotnej w Polsce.

Jednocześnie wnosimy o uwzględnienie w ramach działań restrukturyzacyjnych istotnej roli wojewodów poszczególnych województw i oddziałów Narodowego Funduszu Zdrowia jako organizatorów opieki medycznej w ramach poszczególnych aglomeracji, którzy doskonale znają zapotrzebowanie społeczne na poszczególne rodzaje świadczeń zdrowotnych, jak również potencjał i możliwości podmiotów medycznych (w oparciu o mapę potrzeb zdrowotnych). Współprowadzenie procesów restrukturyzacji przez te podmioty z pewnością umożliwi realne działania naprawcze.

Dariusz Skroboł
Przewodniczący
Zgromadzenia Ogólnego